

Comunități Energetice – noțiuni introductive

Elemente cheie:

1. Ce este energia comunitară?

- Proiectele de energie comunitară sunt inițiate, conduse și guvernate de cetățeni, având la bază modele de afaceri cu obiectiv principal beneficiul comunității.
- Acestea desfășoară activități în sectorul energetic pentru a crea sisteme energetice sustenabile, controlate democratic și cu beneficii la nivel local.
- Inițiativele de energie comunitară răspund deficiențelor sistemului actual, care nu reușește să ofere deja comunităților noastre servicii energetice sigure, accesibile și curate. Această deficiență are foarte puțin de-a face cu tehnologia; este în principal un eșec al proceselor decizionale, al democrației și al guvernantei. În majoritatea contextelor, sistemele energetice sunt încă gestionate pentru a răspunde unor interese restrânse, în loc de interesul colectiv al tuturor membrilor comunității. Energia comunitară presupune, în mod inerent, contestarea acestor eșecuri, demonstrând totodată că este posibil să facem lucrurile mai bine.

2. Caracteristici comune ale inițiativelor de energie comunitară:

Inițiativele de energie comunitară din întreaga lume combină următoarele caracteristici comune:

- Proprietate și guvernare comune, demonstrând că astfel de modele sunt necesare.
- Modele colective de finanțare, esențiale pentru distribuirea beneficiilor economice generate de orice profit pe care inițiativa decide să îl realizeze.
- Forme juridice non-profit sau hibride care asigură că beneficiile economice rămân în comunitate.
- Dezvoltare de competențe la nivel local, în special pentru membrii comunității care altfel întâmpină dificultăți în accesarea oportunităților de muncă oferite de sectorul energetic.
- Activism pentru schimbări la nivelul întregului sistem energetic.
- Inovație de vârf în tehnologii regenerabile, finanțare și modele de afaceri sociale.

3. Colaj video despre Comunitățile Energetice (opțional)

- Colecție de mai multe videoclipuri produse de alte inițiative și materiale DECA. Acestea evidențiază caracteristicile comune ale energiei comunitare, arătând totodată că nu există o definiție unică pentru acest tip de activitate.
- Folosiți colajul pentru a consolida punctele prezentate pe slide-uri.

4. De ce e important?

- Avem nevoie de sisteme energetice curate, sigure și accesibile tuturor. Proiectele de energie comunitară demonstrează că inițiativele conduse de cetățeni pot răspunde limitărilor și eșecurilor modelelor energetice centralizate actuale.
- Este important ca participanți să reflecte asupra motivației pentru implicarea în Comunități Energetice sau inițiative similare.

5. Beneficii

Energia comunitară poate genera mai multe tipuri de beneficii la nivelul comunității, printre care se numără:

- Reducerea costurilor pentru rezidenți, prin scăderea facturilor la energie sau stabilizarea prețurilor.
- Beneficii financiare comune, rezultate din investiții colective în infrastructura energetică.
- Crearea de locuri de muncă și dezvoltarea de competențe, în special la nivel local.
- Consolidarea încrederii, cooperării și coeziunii sociale în cadrul Comunității.
- Îmbunătățirea calității locuințelor și a eficienței energetice, cu efecte pozitive asupra confortului și sănătății.
- Creșterea cererii pentru sisteme energetice mai bune și democratice, în care cetățenii au un rol activ.

6. Comunități Energetice

- Comunitățile Energetice sunt reglementate de cadru legislativ mai nou la nivelul UE.
- Legislația este axată pe împuternicirea cetățenilor să conducă tranziția energetică la nivel local și să beneficieze direct de eficiență energetică, facturi mai mici la energie, reducerea sărăciei energetice și mai multe oportunități de locuri de muncă verzi la nivel local.
- Modul în care legislația UE este transpusă în legislația națională poate varia semnificativ. Acest lucru înseamnă că regulile naționale pot fi aliniate la ideea de bază (și la principiile reale ale energiei comunitare – de ex. consultați site-ul REScoop pentru cel mai recent instrument de monitorizare a transpunerii legislației).

7. Comunitățile Energetice și energia comunitară

- Comunitățile Energetice sunt, în principiu, aliniate cu conceptul de energie comunitară, însă în practică pot fi mai complicat de implementat.
- Totul depinde de combinația de reguli și reglementări naționale, care poate varia mult de la o țară la alta.
- În prezent, se pune mult accent pe partajarea energiei electrice, ceea ce poate fi dificil de gestionat.
- Încurajați participanții să înțeleagă regulile aplicabile contextului local și să înceapă de la procesul general de dezvoltare a unei inițiative de energie comunitară, pentru a evalua apoi dacă transformarea acesteia într-o „Comunitate Energetică” este fezabilă.

8. Diagramă

- În mod ideal, Comunitățile Energetice și energia comunitară ar trebui să se suprapună, însă acest lucru depinde de context. Prin urmare, înțelegeți și folosiți zona de suprapunere sau rămâneți pe partea de energie comunitară.
- Nu toate inițiativele de energie comunitară trebuie să se încadreze neapărat într-o inițiativă de Comunitate Energetică.

9. Studiu de caz: Elektrizitätswerke Schönau, Germania

- În 1990, cetățenii au preluat rețeaua locală de distribuție a energiei pentru a furniza energie curată.
- Astăzi, este o cooperativă care deservește peste 215.000 de clienți, generează anual peste 230 milioane €, menținând în același timp angajamentul față de furnizarea de energie centrată pe comunitate.
- Mai multe detalii despre caz: <https://medium.com/thriving-communities-of-south-eastern-europe/elektrizit%C3%A4tswerke-sch%C3%B6nau-17352d61808b>

10. Citat Ursula Sladek din Schönaun

Inițiativele de energie comunitară apar adesea ca răspuns la nevoi neacoperite și pentru că oamenii caută activ alternative viabile la situația existentă, crezând că se poate face mai bine și că trebuie făcut.

Într-o lume care se confruntă cu numeroase provocări sistemice, mulți oameni caută modalități de a contribui la schimbări la scară largă pentru un viitor mai sustenabil.

11. Colecție de videoclipuri care prezintă exemple reale de inițiative de energie comunitară.

Studii de caz/ exemple suplimentare:

Low Carbon Hub, Oxfordshire, Anglia

- A început cu proiecte solare la scară mică și s-a extins într-o întreprindere socială care sprijină mai multe inițiative de energie regenerabilă, inclusiv hidroenergie și lucrări de eficiență energetică.
- Proiectul a reușit să strângă cu succes peste 9,8 milioane £ prin investiții comunitare.
- Mai multe detalii: <https://medium.com/thriving-communities-of-south-eastern-europe/case-study-low-carbon-hub-abe53d6eb4e8>
- Website: <https://www.lowcarbonhub.org/about/our-impact/>

Materiale training

Mesaje cheie:

Temele pe care le acoperim în acest training (prezentare generală a programului):

- Grafic care arată temele pe care participanții le pot aștepta în acest training. Fiecare dintre aceste teme are propriile note de îndrumare, așa că trainerii ar trebui să fie familiarizați cu toate acestea înainte de a începe sesiunea introductivă.
- Buna guvernare
- Navigarea legislației
- Planul de afaceri
- Modelul organizațional
- Investiții colective
- Implicarea părților interesate și a cetățenilor

We the Power: Prezentarea generală se încheie cu un fragment video din filmul „We the Power”. Acesta va reapărea în partea de training dedicată antreprenoriatului social, așa că utilizarea sa aici este opțională. Totuși, acest fragment conține puncte excelente și merită folosit pentru a sublinia aspectele esențiale prezentate în introducere.

- Engleză - <https://vimeo.com/1138919533>
- Sârbă - <https://vimeo.com/1138918979>
- Română - <https://vimeo.com/1138919109>
- Croată - <https://vimeo.com/1138919664>
- Slovenă - <https://vimeo.com/1138918766>
- Maghiară - <https://vimeo.com/1138919235>
- Slovacă - <https://vimeo.com/1138918865>
- Germană - <https://vimeo.com/1138919291>

Discuții libere: Ce subiecte doriți să fie abordate în acest curs? Întrebați formatorii/ experții.